

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2450

Vragen van de leden **Dobbe** (SP), **Piri** (GroenLinks-PvdA) en **Teunissen** (PvdD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het opzeggen van het verdrag inzake clustermunities door Litouwen* (ingezonden 24 juli 2024).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 4 september 2024).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat Litouwen zich terug heeft getrokken uit het verdrag inzake clustermunities?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u de reactie hierop gezien van de internationale coalitie tegen clustermunities?² Deelt u de zorgen van deze coalitie?

Antwoord 2

Ja, het kabinet heeft kennisgenomen van de reactie. Als actief partij bij het Verdrag inzake clustermunities (CCM) deelt Nederland de zorgen van de coalitie en betreurt het kabinet de keuze van Litouwen om zich terug te trekken uit het verdrag.

Vraag 3

Bent u bereid om, met spoed, contact op te nemen met Litouwen om erop aan te dringen dat het land het besluit zich terug te trekken herziet? Zo nee, waarom niet?

¹ LRT, 18 juli 2024, «Lithuania leaves convention banning cluster munitions» (<https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/2321829/lithuania-leaves-convention-banning-cluster-munitions>)

² ICBL, 11 juli 2024, «The Cluster Munition Coalition is Outraged by Lithuania's Plans to Leave the Convention on Cluster Munition: Urges Lithuania's Parliament to Reject the Proposal» (<https://www.icblcmc.org/our-impact/coalition-is-shocked-by-lithuanias-decision-to-withdraw-from-the-convention-on-cluster-munition-urges-authorities-to-reverse-course-and-rejoin>)

Antwoord 3

Voorop staat dat volgens artikel 20 van het CCM elke verdragspartij bij de uitoefening van zijn nationale soevereiniteit het recht heeft het CCM op te zeggen. Op 18 juli jl. heeft het parlement van Litouwen hiertoe een wetsvoorstel aangenomen. Deze wet trad in werking op 26 juli, één dag nadat de wet was ondertekend door president Gitanas Nausėda. Zodra de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties de akte van opzegging van Litouwen ontvangt, begint een bedenktijd van zes maanden, waarna de opzegging van kracht wordt.

Het kabinet heeft reeds contact gehad met Litouwse autoriteiten over het opzeggen van het verdrag. Hierbij heeft Nederland zorgen geuit, Litouwen wijst van zijn kant op de toenemende dreiging en geopolitieke omgeving waar Litouwen zich in bevindt. Deze is het directe gevolg van de Russische agressie in Oekraïne. De Russische dreiging is ook een zorg voor Nederland en het NAVO-bondgenootschap en is één van de redenen waarom het kabinet investeert in de veiligheid van de regio, onder andere middels deelname aan de *NATO Enhanced Forward Presence* missie in Litouwen.

Deze dreiging neemt echter niet weg dat de humanitaire overwegingen die ten grondslag liggen aan het tot stand komen van het Verdrag inzake clustermunten ongewijzigd zijn en daarnaast dat een verdrag alleen effectief is als de verdragspartijen zich juist ten tijde van toenemende veiligheidsdreigingen zich hier aan houden. In dat kader is er met Litouwen in bilateraal en multilateraal verband gesproken over het *Lausanne Action Plan* van het verdrag dat elk mogelijk gebruik, ontwikkeling, productie, opslag en overdracht van clustermunten ontmoedigt. Hierbij is er bij Litouwen op aangedrongen alternatieve manieren te onderzoeken om de nationale veiligheid te waarborgen en af te zien van het opzeggen van het verdrag. Nederland zal als verdragspartij het belang van het CCM blijven benadrukken, richting Litouwen en andere landen.